

TOVE
JANSSON

VALITUT
ROMAANIT

Tove Jansson

Kuvanveistäjän tytär

SUOMENTANUT KRISTIINA KIVIVUORI

Kesäkirja

SUOMENTANUT KRISTIINA KIVIVUORI

Aurinkokaupunki

SUOMENTANUT KRISTIINA KIVIVUORI

Kunniallinen petkuttaja

SUOMENTANUT KYLLIKKI HÄRKÄPÄÄ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Kuvanveistäjän tytär

Suomenkielinen ensimmäinen painos 1969

Ruotsinkielinen alkuteos *Bildhuggarens dotter* 1968

Kesäkirja

Suomenkielinen ensimmäinen painos 1973

Ruotsinkielinen alkuteos *Sommarboken* 1972

Aurinkokaupunki

Suomenkielinen ensimmäinen painos 1975

Ruotsinkielinen alkuteos *Solstaden* 1974

Kunniallinen petkuttaja

Suomenkielinen ensimmäinen painos 1983

Ruotsinkielinen alkuteos *Den ärliga bedragaren* 1982

© MOOMIN CHARACTERS™ 2019

ISBN 978-951-0-44120-6

PAINETTU EU:SSA

Kuvanveistäjän tytär

Sisällys

Kultainen vasikka	9
Pimeys	14
Kivi	21
Juhlimisista	26
Anna	30
Jäävuori	36
Merenlahdet	40
Merioikeutta	48
Albert	53
Kun vesi nousi	58
Jeremiah	62
Teatteria	68
Kotieläimiä ja rouvia	72
Täti jolla oli idea	82
Tyllihame	90
Lumi	94
Punaista koiraa	101
Lentämisestä	104
Joulu	108

Kultainen vasikka

MINUN UKKINI oli pappi ja saarnasi kuninkaalle. Kerran ennen kuin ukin lapset ja lastenlapset ja lastenlastenlapset täyttivät maan, hän tuli pitkälle vihreälle niitylle joka oli metsän ja vuorten reunustama niin että se muistutti paratiisin laaksoa. Vain toisesta päästä niitty oli avoin ja siinä oli merenlahti jossa jälkeläisten sopi uida.

Silloin ukki ajatteli: tässä minä rupean asumaan ja lisääntymään, sillä tämä on totisesti Kaanaan maa.

Sitten ukki ja mummu rakensivat ison talon jossa oli taitekatto ja paljon huoneita ja portaita ja terasseja ja valtava kuisti, ja he asettivat valkoisia pinnasohvia ja -tuoleja joka paikkaan talon sisälle ja uloskin, ja kun kaikki oli valmista, alkoi ukki istuttaa. Ja kaikki minkä hän istutti juurtui maahan ja lisääntyi, niin kukkaset kuin puutkin, kunnes niitty oli kuin taivaan yrttitarha jossa hän kuljeskeli ison mustan partansa kanssa. Hänen tarvitsi vain osoittaa jotain kasvia kepillään, niin se tuli siunatuksi ja kasvoi niin että paukkui.

Koko talo hukkui kuusaman ja villiviinin peittoon, ja kuistin seinät muodostuivat pienistä ruusuista jotka osasivat kiivetä. Niiden takana istui mummi vaaleanharmaassa silkkileningissä ja kasvatti lapsiaan. Hänen ympärillään lensi niin paljon mehiläisiä ja kimalaisia että ilmassa oli kuin hiljaista urkujensoittoa, ja päivällä paistoi

aurinko ja yöllä satoi, ja kivikkopuutarhassa asui enkeli jota ei saanut häiritä.

Hän oli siellä vielä silloin kun äiti ja minä tulimme ja rupesimme asumaan läntisessä huoneessa jossa myös oli valkoisia huonekaluja ja rauhallisia tauluja mutta ei veistoksia.

Minä olin lapsenlapsi. Karin oli myös lapsenlapsi, mutta hänellä oli luonnonkihara tukka ja hyvin isot silmät. Me leikimme Israelin lapsia kedolla.

Jumala asui vuorella kivikkopuutarhan takana, sielläpäin oli suojonne pääsy oli kielletty. Auringon laskiessa hän levittäytyi lepäämään usvana talon ja niityn yllä. Hän osasi tehdä itsensä kapeaksi ja ryömiä sisälle mihin tahansa nähdäkseen mitä toinen puuhasi, ja joskus hän oli pelkkä iso silmä. Hän oli muuten ukin näköinen.

Me napsimme erämaassa ja niskoittelimme yhtenänsiksi että Jumala niin mielellään antaa anteeksi syntisille. Jumala kielsi meitä kokoamasta mannaa kultasateen alta mutta me kokosimme silti. Silloin hän lähetti matoja ylös maasta ja ne söivät mannan. Mutta me emme lakanneet niskoittelemasta ja napsimasta.

Koko ajan me odotimme että hän suuttuisi ja näyttäytyisi. Se oli huimaava ajatus. Meidän oli vaikea ajatella mitään muuta kuin Jumalaa. Me uhrasimme hänelle, me annoimme hänelle mustikoita ja paratiisiomenoita ja kukkia ja maitoa, ja joskus hän sai pienen polttouhrin. Me lauloimme hänelle ja pyysimme koko ajan että hän antaisi meille merkin josta näkisi, että häntä kiinnosti mitä me teimme.

Ja eräänä aamuna Karin tuli sanomaan että nyt hän oli saanut merkin. Jumala oli lähettänyt keltasirkun hänen huoneeseensa ja se oli mennyt istumaan sille taululle jossa Jeesus kulkee vetten päällä ja oli nyökännyt kolme kertaa.

Totisesti, totisesti minä sanon sinulle, sanoi Karin. Valitut pitää aina kunniaansa ylennettämän.

Hän pani ylleen valkoisen leningin ja piti koko päivän ruusuja tukassaan, veisasi ylistystä ja oli teennäinen. Hän oli kauniimpi kuin koskaan ja minä vihasin häntä. Minunkin ikkunani oli ollut auki. Minun seinälläni oli taulu joka esitti suojelusenkeliä rotkon partaalla. Minä olin uhrannut yhtä monta polttouhria ja poiminut Jumalalle vielä enemmän mustikoita. Ja mitä napinaan tulee, niin minä olin niskoitellut siinä kuin Karinkin saadakseni taivaallisen anteeksiannon.

Kuistilla aamuhartaudessa Karin oli sen näköinen kuin ukki olisi saarnannut pelkästään hänelle. Hän nyökkäsi hiljalleen ja piti syvämietteistä ilmettä. Kätensä hän pani ristiin jo kauan ennen Isämeitä. Veisatessaan hän katsoi selvästi kattoon. Sen keltasirkkutapauksen jälkeen Jumala oli kokonaan hänen.

Me lakkasimme puhumasta toisillemme ja minä lopetin napisemisen ja uhraamisen ja olin niin mustasukkainen että voim pahoin.

Eräänä päivänä Karin pani kaikki serkut niitylle riviin, nekin jotka eivät osanneet vielä puhua, ja piti heille raamatunselitystunnin.

Silloin minä tein kultavasikan.

Kun ukki oli nuori ja istutti vielä täyttä päätä, hän pani niityn alapäähän kuusia kasvamaan ympyrän muotoiseksi ryhmäksi koska tahtoi juoda kahvia havumajassa. Kuuset kasvoivat kasvamistaan, niistä tuli valtavia mustia puita jotka sotkivat toistensa oksat. Kuusimajassa oli aivan pimeää ja kaikki neulaset varisivat ja laskeutuivat paljaalle maalle kun ne eivät koskaan saaneet aurinkoa. Kukaan ei viitsinyt enää juoda kahvia kuusimajassa, sitä juotiin kultasateen alla tai kuistilla.

Minä tein kultavasikkani kuusimajassa koska se oli pakanallinen paikka ja koska ympyrän muotoinen miljöö on aina eduksi veistoksille.

Jalkoja oli hyvin vaikea saada pysymään pystyssä, mutta lopulta se onnistui ja varmuuden vuoksi naulasin ne kiinni jalustaan. Joskus

minä olin ihan hiljaa ja kuuntelin, milloin Jumalan viha jyrähtäisi ensimmäisen kerran. Mutta hän ei puhunut toistaiseksi mitään. Vain hänen iso silmänsä katsoi latvojen välisestä aukosta alas kuusimajaan. Viimeinkin olin saanut hänet kiinnostumaan.

Vasikan pää onnistui mainiosti. Tekoaineina minulla oli peltipurkkeja, räsyjä ja muhvin jäännökset, ja nämä kaikki sidoin yhteen narulla. Jos meni vähän matkan päähän ja katseli silmät sirrillään, niin veistoksessa oli kuin olikin siinä pimeään keskellä heikkoa kullanhohtoa, etenkin sillä kohtaa missä turpa oli.

Minä kiinnostuin tästä kovasti ja aloin ajatella yhä enemmän kultavasikkaa ja yhä vähemmän Jumalaa. Kultavasikka oli erinomainen. Lopuksi panin sen ympärille kiviä kehään ja kokosin kuivista oksista polttouhrin.

Vasta kun uhri oli valmis sytytettäväksi, alkoi pelko taas karmia selkäpiitä ja minä kuuntelin liikahtamatta.

Jumala pysytteli ihan hiljaa. Ehkä hän odotti että hakisin tulitikut esille. Hän tahtoi nähdä, uskaltaisinko tosiaan tehdä jotain niin ennenkuulumatonta, että uhraisin kultaiselle vasikalle ja vielä tanssisinkin sille. Silloin hän tulisi alas vuoreltaan salamoivana tuomion pilvenä ja näyttäisi että oli huomannut minun olemassaoloni. Karin keltasirkkuna ja pyhyytensä ja mustikoittensa kanssa saisi painua sen tien.

Minä seisoin ja kuuntelin kuuntelemistani, ja hiljaisuus kasvoi kunnes se tuli suunnattomaksi. Kaikki kuunteli. Oli myöhäinen ilta-päivä ja kuusiaidan lävitse tuli hiukan valoa joka teki oksat punaisiksi. Kultavasikka katsoi minuun ja odotti, ja minun jaloissani kulki väreitä. Kävelin takaperin kuusten välistä aukkoa kohti ja katselin kultavasikkaa koko ajan, sitten tuli valoisampaa ja lämpimämpää ja minä ajattelin, että sen olisi voinut signeeratakin, jalustaan.

Mummu seisoj niityllä ja hänellä oli yllään kaunis harmaa silkkinenkinsä ja keskijakausta oli suora kuin enkelillä.

Mitä sinä olet leikkinyt, hän kysyi ja meni minun ohitseni. Hän pysähtyi katselemaan, rutisti minua hajamielisesti vilpoista silkkiä vasten ja sanoi: No kas mitä sinä olet tehnyt. Pienen karitsan. Jumalan pienen karitsan.

Sitten hän päästi minut ja lähti kävelemään hitaasti niityn yli.

Minä jäin siihen ja silmiäni alkoi kuumottaa ja kaikesta putosi pohja pois ja Jumala muutti takaisin vuorilleen ja rauhoittui. Mummu ei edes huomannut että se oli vasikka! Karitsa, voi kauhistuksen kanahäkki! Se ei ollut karitsan näköinen vähän vähääkään, ei sinnepäinkään!

Minä katselin ja katselin vasikkaani. Ja mummun arvostelu riisui sen yltä kaiken kullan ja sen jalat olivat väärin ja sen pää oli väärin, kaikki oli väärin ja jos se yleensä jotakin muistutti niin ehkä sitten karitsaa. Se ei ollut mistään kotoisin. Se oli kaukana veistoksesta.

Minä menin sekalaisten komeroon ja istuin siellä kauan miettimässä. Minä löysin sieltä säkin. Sen panin päälleni ja sitten menin laahustamaan ympäri niittyä Karinin nähden, polvet koukussa ja hiukset silmillä.

Mitä tuo on, kysyi Karin.

Silloin minä vastasin: totisesti, totisesti minä sanon sinulle, minä olen suuri syntinen.

Oho, sanoi Karin. Huomasin että olin tehnyt vaikutuksen.

Sitten olimme taas niin kuin tavallisesti, makasimme kultasateen juurella ja kuiskuttelimme Jumalasta. Ukki kuljeskeli ympäri ja sai kaiken kasvamaan ja enkeli asui edelleen kivikkopuutarhassa ikään kuin mitään ei olisi tapahtunut.

Pimeys

VENÄLÄISEN KIRKON takana on rotko. Sammal ja roskat ovat liukkaita ja rotkon pohjalla loistaa teräväsärmäisiä säilyketölkkejä. Niitä on ladottu sinne päälletysten sadat vuodet ja kasa korkenee korkenemistaan tummanpunaista pitkulaista taloa kohti jossa ei ole ikkunoita. Punainen talo mataa kallion ympäri, ja on hyvin merkitsevä seikka ettei siinä ole ikkunoita. Talon takana on satama, se on hiljainen eikä siellä ole laivoja. Kalliossa kirkon juurella on pieni puinen ovi joka on aina lukossa.

Pidätä henkeäsi kun juokset siitä ohi, sanoin Pojulle. Muuten maan madot tulevat ja vievät.

Pojulla on aina nuha. Hän osaa soittaa pianoa ja hän pitää käsiään edessä ikään kuin pelkäisi että jokin käy kimppuun, tai ikään kuin hän pyytäisi anteeksi. Minä pelottelen häntä aina, ja hän kulkee aina minun perässäni saadakseen pelästyä.

Heti hämärän tultua alkaa iso harmaa olento ryömiä sataman yli. Sillä ei ole kasvoja mutta hyvin selvät kädet, sen ryömiessä ne peittävät saaren toisensa jälkeen. Kun saaret loppuvat, se ojentaa veden yli käsivartensa, hyvin pitkän käsivarren joka hiukan vapisee, ja alkaa hapuilla Katajanokkaa. Sormet ojentuvat venäläistä kirkkoa kohti ja koskettavat kalliota – huh! Iso harmaa käsi!

Minä tiedän, mikä on kaikista kauheinta. Se on luistinrata. Minulla on kuusikulmainen luistinmerkki ommeltuna villatakkiin. Luistinavain riippuu kaulassa, kengännarussa. Alas jälle mennessä luistinrata on vain pieni valojen muodostama rannerengas kaukana pimeään sisässä. Satama on meri täynnä sinistä lunta ja yksinäisyyttä ja apeaa raitista ilmaa.

Poju ei luistele koska hänellä jalat taivuttavat kaksin kerroin mutta minun täytyy. Luistinradan takana on se ryömivä olio ja radan ympäri kulkee mustavetinen rengas. Vesi hengittää jään reunassa, se liikkuu hiljaa, joskus se nousee huokaisten ja tulvii jälle. Kun on päässyt pelastautumaan luistinradalle, on vaara poissa mutta tulee alakuloinen olo.

Satamäärin mustia ihmisiä liikkuu ympäri, ympäri, kaikki samanpään, päättäväisesti ja ilman tarkoitusta, ja keskellä istuu kaksi jäistä ukkoa soittamassa suojapeitteen alla. He soittavat Ramonaa ja 'Olen kotona kun eukkoni on poissa'. On kylmä. Nenä vuotaa ja kun sitä pyyhkii, tulee jääpuikkoja lapasiin. Luistimet on pantava kiinni korkoihin. Korossa on rautainen reikä, se on aina täynnä pikkukiviä. Ne minä kaivan luistinavaimella pois. Sitten tulee kankeiden hihnojen vuoro, ne on pujotettava reikiinsä. Ja sitten luistelen ympäri muitten kanssa jotta saisin raitista ilmaa ja koska luistinmerkki on niin kallis. Täällä ei ole ketään jota voisi pelotella, kaikki menevät lujempaa kuin minä, jää ritisee ja ratisee kun vieraat varjot hurauttavat ohi.

Lamput heiluvat tuulessa. Jos ne sammuisivat, me luistelisimme pimeässä, ympäriinsä ympäriinsä, soitto jatkuisi ja vähitellen railo tulisi leveämmäksi, se ammottaisi ja hengittäisi kiivaammin ja koko satama olisi yhtäkkiä vain musta vesi jossa on yksinäinen jääsaari ja siinä me luistelisimme iankaikkisesta iankaikkiseen aamen.

Ramona on kuvankaunis ja kalpea kuin ukkosmorsian. Hän on lapsilta kielletty. Mutta ukkosmorsiamen olen nähnyt vahakabinetissa.

Isä ja minä rakastamme vahakabinetteja. Salama iski siihen naiseen juuri kun hänen piti mennä naimisiin. Se iski myrttikruunuun ja meni jalkojen läpi ulos. Siksi ukkosmorsian on avojaloin, jalkapohjissa näkee selviä sinisiä koukeroviivoja siinä mistä salama on mennyt ulos.

Vahakabinetissa näkee, kuinka helposti ihmisiä saa rikki. Niitä voi murskata, repiä kahtia, sahata kappaleiksi muun muassa. Turvassa ei ole kukaan ja siksi on tärkeää, että löytää ajoissa piilopaikan.

Minulla oli tapana laulaa Pojulle surulaulua. Hän piti käsiään korviensa päällä mutta kuunteli sentään. Surunsaari ompi aina elo tää, kesken elämisen kuolo luokses ehättää, ja maaksi maaduttaa. Surunsaari oli luistinrata. Me piirsimme siitä kuvan ruokapöydän alla. Poju piirsi viivoittimella, hän piirsi lankkuaidan joka ainoan lankun ja pani lamput tasaisten välimatkojen päähän toisistaan ja hänellä oli aina liian kova kynä. Minä piirsin 4 B:llä pelkkää mustaa. Se oli jään pimeys tai railo tai tuhat mustaa ihmistä pakenemassa ympyrän muotoisena piirinä luistimet narskuen. Poju ei ymmärtänyt minun piirroksiani ja silloin otin punakynän ja kuiskasin: Verijälkiä! Verijälkiä kaikkialla pitkin jäätä! Ja Pojun huutaessa minä kiinnitin julmuuden paperiin niin ettei se päässyt kimppuun.

Kerran sunnuntaina minä opetin hänelle, kuinka hän pääsisi pakoon niitä käärmeitä joita on heidän isossa plyysimatossaan. Ei siinä tarvita muuta kuin että kävelee vain vaaleita reunoja pitkin, pelkästään vaaleiden värien päällä. Jos astuu vahingossa ruskealle, on hukassa. Käärmeitä on vilisemällä, sitä ei voi kuvata edes, se täytyy ajatella. Jokaisen täytyy ajatella itse oma käärmeensä, sillä toisen käärmeestä ei voi koskaan tulla yhtä kauheaa.

Hän kulki maton yli varovaisesti pienin askelin ja kädet ojossa, ja iso märkä nenäliina lepatti surkeana hänen toisessa kädessään.

Nyt tulee kapea kohta, minä sanoin. Pidä nyt varasi ja koeta hypätä keskelle sen vaalean kukan päälle!

Kukka oli hänestä takaviistoon ja kuvio kapeni siinä silmukaksi. Hän koetti vimmatusti pysyä tasapainossa ja heilutti nenäliinaansa, hän alkoi huutaa ja sitten hän kaatui ruskean päälle. Hän huusi huumattamistaan ja kieriskeli matolla, hän kieri lattian yli kaapin alle. Minäkin huusin, minä ryömin hänen perässään ja heitin käteni hänen ympärilleen ja pidin hänestä kiinni kunnes hän rauhoittui.

Plyysimattoja ei saisi olla, ne ovat vaarallisia. On paljon parempi asua ateljeessa, jossa on sementtilattia. Siksi Pojulla onkin aina ikävä meille.

Me kaivamme salaista käytävää seinän läpi. Minä olen jo kaivanut hyvän matkaa ja jatkan sitä vain silloin kun olen yksin. Puupaneelista minä jotenkin selviydyin, mutta sitten piti ottaa marmorivasara apuun. Pojulla on paljon pienempi reikä, mutta hänen isällään onkin niin huonot työkalut että se on synti ja häpeä.

Aina kun minä olen yksin, nostan seinäverhoa ja jatkan hakkaamista eikä kukaan ole huomannut mitä minä teen. Seinäverho on äidin, hän on nuorena maalannut sen säkkikankaalle. Se esittää iltaa. Siinä on suoria runkoja jotka kohoavat sammalista, ja taivas on runkojen takaa punainen koska aurinko laskee. Kaikki paitsi aurinko on tummunut ja saanut epämääräisen harmaanruskean värin, mutta kapeat punaiset juovat loistavat kuin tuli. Minä rakastan äidin maalausta. Se menee syvälle seinään, syvemmälle kuin minun reikäni, syvemmälle kuin Pojun salongin seinään asti, se menee loputtoman kauas, eikä siinä koskaan pääse perille näkemään missä aurinko laskee, mutta punainen tulee aina vain vahvemmaksi. Minä luulen että siellä palaa! Iso kauhea tulipalo, sellainen jota isä aina odottaa päivät päästään.

Silloin oli talvi kun isä ensimmäisen kerran näytti minulle tulipalonsa. Hän kulki etumaisena jään yli ja äiti tuli perässä ja veti minua kelkassa. Silloinkin oli sama punainen taivas ja samat mustat

ihmiset juoksemassa ja jotakin hirveää oli tapahtunut. Jäällä lojui mustia teräviä esineitä. Isä keräsi niitä ja pani ne minun syliini, ne olivat kovin raskaita ja painoivat minun vatsaani.

Räjähdys on kaunis sana ja hyvin iso. Myöhemmin opin muita, sellaisia joita voi kuiskata vain yksin ollessaan. Vääjäämätön. Ornamentiikka. Profili. Katastrofaalinen. Sähköinen. Siirtomaatavarainkauppa.

Ne tulevat vielä isommiksi jos ne sanoo monta kertaa. Pitää vain kuiskata ja kuiskata ja antaa sanan kasvaa, kunnes mitään muuta ei enää ole kuin se sana.

Minkähän tähden tulipaloja on aina yöllä? Ehkä isä ei välitä niistä jotka syttyvät päivällä koska taivas ei ole silloin punainen. Isä herätti meidät aina ja me kuulimme kun paloauto ulvoi, meillä oli kova kiire ja me juoksimme katuja pitkin jotka olivat ihan tyhjinä. Isän tulipalolle oli kauhean pitkä matka. Kaikki talot nukkuivat ja ojensivat savupiippujaan punaista taivasta kohti joka läheni lähenemistään, ja lopulta oltiin perillä ja isä nosti minut ja näytti minulle palon. Mutta joskus se olikin vain huono pieni tulipalo joka oli sammunut kauan sitten, ja silloin isä oli pettynyt ja allapäin ja häntä piti lohduttaa.

Äiti pitää vain pienistä tulipaloista joita hän tekee salaa tuhka-kuppiin. Ja uunivalkeista. Hän tekee valkean ateljeehen ja välikköön joka ilta kun isä on mennyt ulos tuttuja haeskelemaan.

Kun valkea palaa, me vedämme ison tuolin esille. Ateljeen valot sammutetaan ja me istumme valkean edessä ja äiti sanoo: oli keran pieni tyttö joka oli niin tavattoman kaunis, ja hänen äitinsä piti hänestä niin tavattomasti... Jokaisen kertomuksen täytyy alkaa samalla tavalla, sitten ei enää ole niin väliä. Lempeä, verkkainen ääni lämpimässä pimeydessä, ja minä tuijotan tuleen eikä mikään ole vaarallista. Kaikki muu on ulkona eikä pääse sisään. Ei nyt eikä milloinkaan.

Minun äidilläni on iso tumma tukka, se valahtaa ympärille kuin pilvi, se tuoksuu hyvälle, se tuo mieleen kirjan surulliset kuningattaret. Kaunein kuva on eräs kokosivun kuva. Siinä on maisema hämärässä, liljojen peittämä tasainen niitty. Joka puolella niittyä vaeltaa kalpeita kuningattaria ruiskukannu kädessä.

Lähin niistä on huumaavan kaunis. Hänen pitkä tumma tukansa on pehmeä kuin pilvi ja piirtäjä on sirottanut siihen paljetteja, luultavasti peitevärillä sitten kun kaikki muu oli valmista. Profiili on lempeä ja vakava. Siinä hän nyt kulkee kastelemassa elämänsä loppuun saakka eikä kukaan tiedä, miten kaunis ja surullinen hän on. Ruiskukannut on maalattu oikealla hopeavärillä, ja kuinka kustantajalla on ollut siihen varaa, sitä äiti ja minä emme käsitä.

Äidin kertomuksissa puhutaan usein Mooseksesta, siitä kun hän oli kaislikossa ja muuta; ja Iisakista ja ihmisistä joilla on koti-ikävä omaan maahansa, tai jotka eksyvät ja löytävät perille; ja Eevasta ja paratiisin käärmeestä ja suurista myrskyistä, jotka asettuvat viimein. Useimmilla ainakin on vähän ikävä kotiin ja vähän yksinäistä, he kätkeytyvät hiustensa sisään ja muuttuvat kukkasiksi. Joskus he muuttuvat sammakoiksi ja Jumala valvoo heidän ylitseen koko ajan ja antaa heille anteeksi, paitsi silloin kun hän suuttuu ja loukkaantuu ja hajottaa kokonaisia kaupunkeja siksi että he uskovat muihin jumaliin.

Mooseskaan ei aina hillinnyt itseään. Mutta naiset sen kuin odottivat ja ikävöivät kotiin. Oi minä vien sinut omaan maahasi tai mihin maahan sinä vain tahdot ja maalaan paljetteja sinun hiuksiisi ja rakennan sinulle linnan ja me asumme siinä kuolemaan asti emmekä koskaan, koskaan hylkää toisiamme. Ja korven synkän pimennossa myrskypilven pauhatessa kulki pieni lapsen yöllä yksin samoten yö pitkä oli loputon ja korpi kolkko valoton lapsi kulki itkien suruissansa aatellen koskaan en ma kotihin pääse äidin

luo vilu nälkä pimeä mulle kuolon tuo. Erittäin mieltätydyttävää. Tällaista oli kun me telkesimme kaiken vaarallisen ulos.

Isän veistokset liikkuvat ympärillä hiljaa tulen hohteessa, hänen surulliset valkeat naisensa, jotka astuivat varovaisen askelen, kaikki valmiina pakoon. He tiesivät siitä vaarallisesta jota on kaikkialla, mutta mikään ei voinut pelastaa heitä ennen kuin heidät oli hakattu marmoriin ja pantu museoon. Siellä sitä on turvassa. Museossa tai sylissä tai puussa. Ehkä peitonkin alla. Mutta parasta on sentään istua korkeassa puussa, nimittäin mikäli ei enää ole äitinsä vatsassa.

PARASTA MAAILMANKIRJALLISUUTTA

TOVE JANSSON kuvaa teoksissaan merkillisiä sattumuksia, lapsia ja aikuisia, erakkoja ja oman tiensä kulkijoita, perhe- ja ystävyysuhteita. Monissa tarinoissa päähenkilö on taiteilija, mikä avaa kiehtovan näkymän Janssonin omaan elämään. Kerronta on omintakeista ja usein lempeän ironian sävyttämää.

Valitut romaanit sisältää teokset
Aurinkokaupunki, *Kesäkirja*, *Kunniallinen petkuttaja*
ja *Kuvanveistäjän tytär*.

